

Panun vakincita

Kun eilen tuli kuluneeksi 100 vuotta kuuluisan suurhiihtäjämme Aappo Luomajoen syntymästä, kuten lehtemme eilisessä numerossa kerrottiin, tekoe tässä puumerkin mieli vielä muutamalla sanalla kajota asiaan. Luomajoki oli tuntematon mökinmies Oulun puoleisille niihin aikoihin, kun ensimmäistä Oulun Hiihtoa puuhattiin, ikämieskin hän jo alkoi olla. Mutta haapaveliset tunsivat Aappo Luomajoen mainioksi metsämieheksi, jonka hiihto- ja ampuматаidosta kerrottiin kummia juttuja. Kun siis Oulun Hiihdoista oli tehty propaganda Kaiussa kirjoitti eräs haapavetinen Ouluun, tähän samaiseen Kaikuun, että Haapaveden sydänmailla oli sellainen ja sellainen mies. Kirjoitus julkaistiin lehtemme vuoden 1889 n:ossa 27. Niin ryhdyttiin puuhaamaan Luomajokea kilpailuun mukaan ja hän tuli kuin tulikin.

Nuori Teuvo Pakkala, joka tuohon aikaan vaikutti sanomalehtimiehenä Oulussa, oli kuten kait tunnettuakin, hyvin innostunut hiihtourheilun harrastaja ja eräs oululaisen hiihtotradition ensimmäisiä herättäjiä. Vuonna 1888 liittyi Pakkala Kivekkään silloin toimittamaan Kaikuun ja voimme huoletti sanoa, että monet Oulun Hiihtoa valmistelevat kirjoitukset olivat hänen käsialaansa. Niiden lukuisten urheilukirjoitusten perusteella, joita hän sekä tuolloin, Kaiussa ollessaan, että sittemmin omassa lehdessään, Louhessa, julkaisi hiihtoharrastuksen herättämiseksi niin täällä kuin koko Suomessa voimme pitää häntä Oulun ensimmäisenä urheilutoimittajana tai ainakin heidän edeltäjänään.

Kun H. V. Claudelin Oulun Hiihdon mainiossa historikissaan vuonna 1939 mainitsee aivan eri-

koisesti Kaiun kilpailuselostuksen ensimmäisistä Oulun Hiihdoista vuodelta 1889, kehuen kirjoittajan näppäryyttä ja asiantuntemusta varsinkin siihen nähden, ettei täällä ole voinut olla harjaannusta samanlaisissa tehtävissä ennen, niin voimme huoletti sanoa, että tuo kilpailuselostus, vieläpä pääkirjoituksen paikalla julkaistu, oli Pakkalan silloisen toimituksen jäsenen kynästä lähtöisin. Ja varmaan sen sijoitus pääkirjoituksetkin voidaan katsoa Pakkalan ansioksi.

Eräs toinenkin urheilullinen merkkitapaus sattuu näille päville. Vuonna 1875 vieraili Helsingissä Mr. Jackson Haines, jota pidetään kaunoluistelun uranuurtajana. Hän antoi näytöksen Kaisaniemen lammikon jäällä ja todennäköisesti hänen käyntinsä antoi vauhtia suomalaisille kaunoluisteluharrastuksille. Momen tämän alan tähden nimi on palnut unholaan, mutta Hainesin nimi elää edelleen. Hänet mainitaan aivan harvinaisen kyvykkääksi luistelijaksi. Tämä pieni vuosimulsto on mukava pa-

luttaa mieliin juuri tässä yhteydessä, kun meillä samalla täällä Oulussa yritetään herättää henkiin hyvinkin kunniakkaita vanhoja ja oululaisia kaunoluisteluperinteitä.

Matkoillaan Jackson Haines joutui myöskin Kockolaan, missä hän sairastui ja kuoli. Hänen kuolemastaan liikkuu muitakin tietoja mutta olettamusta, että hän Kockolassa kuoli, tukee se tieto, että sieltä aikanaan tavattiin pari luistimia ja nahkalaukku, jossa oli nimikirjoitus Jackson Haines. Mikä hänen lopullinen kchtalonsa lieeekin ollut, tosiasia on että Jackson Haines joka myöskin tanssitaidon alalla oli poikkeuksellinen kyky, luisteluintonsa pakottamana matkusteli maasta toiseen näytöksinä antaen samalla huoden pohjaa sille järjestelmälliselle liikuntakavatukselle, jota nykyaikainen kaunoluistelu lukuisine kannattajineen eri maissa edustaa.

P a n u,